

Patiënt en arts samen aan het roer met **digitale zorg**

We staan aan de vooravond van een **digitale revolutie in de zorg**, vinden klinisch datawetenschapper Maike Imkamp en programmamanager digitale zorg Nicole van Eldik, beiden verbonden aan het **Zorginnovatielab Maastricht UMC+**.

Slimme, digitale zorg biedt ongekennde mogelijkheden om de juiste zorg op de juiste plek te leveren. Hierdoor zullen de rol van patiënt en zorgprofessional, en daarmee de organisatiecultuur, **positief** veranderen.

Bij digitale zorg denk je al gauw aan het gebruik van handige gadgets. Apps waarmee je je bloeddruk kunt bijhouden, beeldbellen of het inzetten van een slimme bril voor zorg op afstand. Dat is digitalisering ook. Maar de digitale transformatie die zich nu doorzet, gaat veel verder en raakt het hart van de werkprocessen en organisatiecultuur van het ziekenhuis, leggen Maike en Nicole uit. Dit is nodig wegens de grote en toenemende druk op de zorg. Door vergrijzing zullen er grote personeelstekorten ontstaan, terwijl de zorgvraag fors zal groeien.

Een radicale transformatie van de zorg is daarom echt noodzakelijk.

DIGITALE INNOVATIES

De komende jaren wordt deze transformatie in het MUMC+ in gang gezet vanuit het programma digitale zorg via welke meerdere innovatieve projecten worden gestart. Er komt thuismonitoring. Verder is het streven dat 80% van de intakes voor een opname of operatie digitaal gebeurt. Patiënten kunnen nu al een deel van hun gegevens in het portaal aanpassen. Ook worden zorgprocessen heront-

worpen en ondersteund door digitale innovaties. Een ambitieus plan is de ontwikkeling van een regio-portaal, waarbinnen alle elektronische patiëntendossiers van ziekenhuizen, revalidatieklinieken en huisartsenpraktijken in de regio gekoppeld zijn en waartoe ook de patiënten toegang zullen krijgen. Het streven is dat al deze innovatieprojecten in 2025 zijn gerealiseerd.

PERSOONLIJKE ZORG

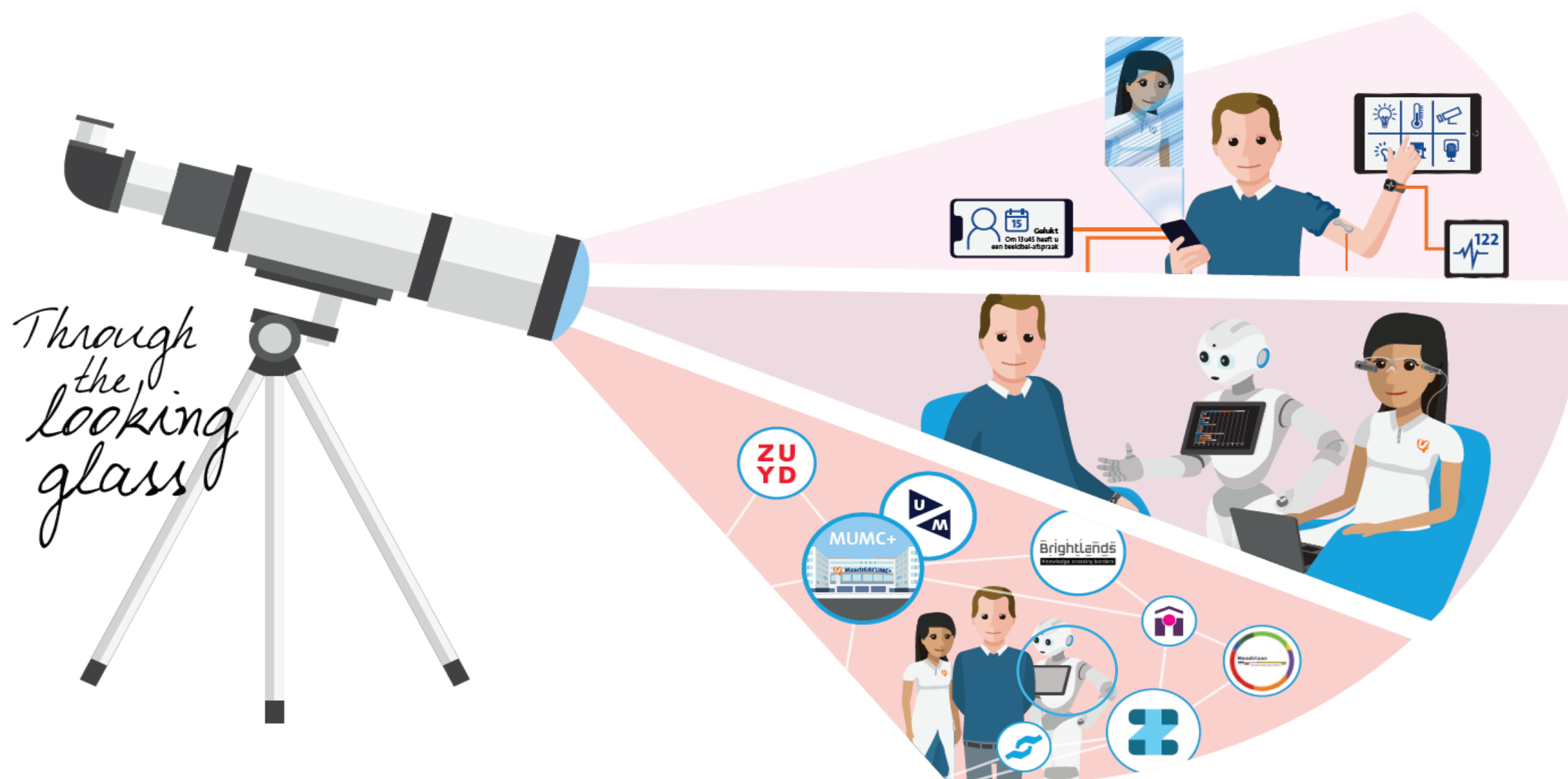
Doel van het programma digitale zorg is uiteindelijk de realisering van een zogenaamd participatief zorgmodel, waarvoor de genoemde innovaties ondersteunend zijn.

Het model houdt met name een op de individuele persoon afgestemde zorg in, vertelt Maïke. "Met digitale zorg kun je beter op persoonlijke behoeften inspelen en dus nog passender zorg aanbieden. Wil een patiënt via een app contact of liever langskomen? Welke zorg of behandeling past het beste bij deze patiënt? Hoe is de zorg op maat te maken?" Nicole: "Dit is ook mijn persoonlijke ambitie dat de patiënten dit kunnen doen en hen op die manier krachtiger te maken."

CHATTEN MET EEN ARTS

Een van de innovaties maakt het mogelijk voor patiënten om met

hun behandelaar te appen. Het MUMC+ is hierin het eerste academische ziekenhuis in Nederland. Voor de patiënt maakt dit de communicatie een stuk makkelijker. En het voordeel voor de zorgprofessional is dat hij of zij nu zelf de beantwoording van berichten kan plannen en niet meer op zijn sein wordt gebeld of op een andere manier wordt gestoord. Maïke: "Via digitalisering kunnen we zo een zorgproces beter inrichten. Het helpt om de werkdruk te verminderen en verbetert de toegankelijkheid voor de patiënt." De BeterDichtbij app is te activeren via de website van het MUMC+.

MAIKE IMKAMP | KLINISCH DATAWETENSCHAPPER

ZELFMETINGEN

Een andere digitale zorginnovatie met een impact op zowel patiënt als zorgprofessional is thuismonitoring. Nicole gebruikt voor de uitleg hiervan het beeld van een verkeerstoren. "Een patiënt met een chronische ziekte doet thuis zelfmetingen, bijvoorbeeld van de longfunctie of de ontstekingswaarden in ontlasting. De patiënt stuurt de resultaten naar de Moni-Toren, waar een zorgprofessional samen met kunstmatige intelligentie, bepaalt of de waarden normaal zijn of niet. Gaat het goed? Dan krijgt de patiënt bijvoorbeeld advies om de medicatie af te bouwen. Blijkt de bloeddruk verhoogd, dan krijgt hij bijvoorbeeld leefstijladvies. Of wordt de patiënt gevraagd om de huisarts in

te schakelen of zich te melden in het ziekenhuis." Vóór het eind van 2025 wordt driekwart van de chronisch zieken in de regio via thuismonitoren geholpen.

ROLVERANDERING

Digitale zorg zoals thuismonitoring leidt ertoe dat de rol van de patiënt en zorgprofessional anders zal zijn. Nicole: "Van de patiënten vragen we een actieve rol, misschien wel meer dan ooit tevoren. Dat willen ze ook, zelf meebeslissen op basis van medische gegevens en grip hebben op het eigen zorgproces. Uit onderzoek blijkt dat zij dan minder ziektelast en meer kwaliteit van leven ervaren." De patiënt wordt kortom onderdeel van het behandelteam.

Zo evolueert ook de rol van de zorgprofessional. De tijd van de paternalistische dokter die voor de patiënt beslissingen neemt en zijn instructies meedeelt, is voorbij. Nicole: "Dat accepteert bijna geen patiënt meer. De zorgprofessional wordt meer een coach die samen met de patiënt de zorg vormgeeft. De zorgprofessional zal steeds meer delegeren aan digitale tools. Pas als het nodig is, in een acute situatie, valt hij terug in een in-

struerende rol."

DIGIVAARDIGHEID

Blijvend aandachtspunt is dat een groep patiënten niet in staat is de digitalisering bij te benen. Zij hebben onvoldoende kennis van nieuwe technologie of bezitten hiervoor niet de financiële middelen en hebben hierdoor onvoldoende toegang tot zorg die via apps verloopt. Voor minder digivaardige patiënten en zorgmedewerkers is inmiddels een vangnet opgezet. Zij kunnen terecht bij Patiëntenservice in het MUMC+, waar patiënten uitleg krijgen en bijvoorbeeld ook meetapparatuur kunnen lenen. En tenslotte zal een analoge weg van telefonisch en fysiek contact tussen zorgprofessional en patiënt altijd blijven openstaan.

NICOLE VAN ELDIK | PROGRAMMAMANAGER DIGITALE ZORG